

17. 5. 2019

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Cenzura internetu - je pro ni od 1. února 2019 v českém právním řádu místo?

Od 1. února 2019 vstoupila v účinnost novela trestního řádu (zákon č. [287/2018](#) Sb.), která zavedla možnost urychleného uchování dat uložených v počítačovém systému nebo na nosiči informací pro účely trestního řízení. Právě změny v oblasti předběžného uchování dat pro účely trestního řízení vnímáme z pohledu trestního a obchodního práva jako velmi problematické.

Novela zavedla velice kontroverzní ustanovení § 7b odst. 2 trestního řádu, které umožňuje ve spojení s ustanovením § 7b odst. 3 trestního řádu policejnímu orgánu vydat příkaz k odstavení jakékoli webové adresy bez předchozího souhlasu státního zástupce, a to až na 90 dnů. Diskuse nad zmíněným ustanovením se však bohužel otevřela až po účinnosti změn právní úpravy, a toto lehce zneužitelné ustanovení, které může zničit nejen online podnik, je tak volně k dispozici policejním orgánům.

Novela měla implementovat změny za účelem souladu českého právního řádu s legislativou EU. Když se však podíváme na příslušné články Úmluvy o počítačové kriminalitě (Budapešť, 23. 11. 2001), konkrétně na její články 16 a 29, tak je zřejmé, že tuzemská úprava jde hodně nad požadavky předmětné Úmluvy. Pokud bychom hledali vysvětlení v důvodové zprávě k přijaté novele, zjistíme, že je zcela nedostačující a ponechává prostor pro svévolný postup policie. Důvodová zpráva obsahuje pouze oporu pro blokování webů, výslovně např. podvodných e-shopů. Přesnou definici podvodného e-shopu bychom však v důvodové zprávě hledali marně, a tak je zde velký prostor pro interpretaci, co vlastně takový podvodný e-shop je a v jakých případech by se mělo toto ustanovení využívat.

Významné riziko spatřujeme především v souvislosti s konkurenčním bojem mezi jednotlivými e-shopy na českém trhu, kdy může na základě účelového trestního oznámení dojít k „vypnutí“ jakéhokoliv webu a zapříčinit tím tak např. finanční vykrvácení i těch největších hráčů na trhu. Policista je sice oprávněn vydat příkaz k odstavení webu bez předchozího souhlasu státního zástupce pouze, pokud věc nesnese odkladu, avšak v případě internetu, kde publikovaná data může každou vteřinu shlédnout milion uživatelů, nebude potíží si takovou podmínku obhájit. I dnes se v praxi setkáváme s případy, kdy je odůvodnění neodkladného úkonu policie ve většině případů zcela nedostačující a státní zastupitelství takový postup policie následně obhajuje.

Změna trestního řádu tak otevírá dle našeho názoru dveře dalším procesním pochybením policie,

kteře mohou mít za následek např. i následné žaloby na náhradu škody či ušlý zisk. Vzpomeňme si třeba na případy ohledně škod, které napáchal finanční úřad při „zaklekávání“.

Nehledě na některé méně znepokojující interpretace našich kolegů z jiných advokátních kancelářů si dovolužeme tvrdit, že ustanovení § 7b odst. 2 a odst. 3 trestního řádu vyznívají jasně a důvodová zpráva celou naši představu o možné nekompromisní aplikaci ustanovení pouze podporuje. K nově zavedenému institutu neexistují jasně daná pravidla vyplývající např. z judikatury či literatury a ani žádná efektivní kontrola. Vzhledem k této skutečnosti se domníváme, že znemožnění přístupu jiných osob k datům, která jsou uložena v počítačovém systému nebo na nosiči informací, bude lehce zneužitelné.

Ač se dle našeho názoru jedná o protiústavní znění zákona a postup policie dle něj by byl nakonec soudy uznán v mnoha případech jako nezákonný, z praxe je bohužel jasné, že by obrana proti takovému postupu mohla trvat i roky a podezřelý subjekt by to do skončení řízení fatálně poškodilo. Kdo se setkal s trestním řízením, tak je zcela jistě seznámen s tím, že dobrat se nápravy nezákonného postupu orgánů činných v trestním řízení je běh na dlouhou trať.

Na závěr si dovolužeme nabídnout ještě jedno srovnání aplikace trestního řádu z praxe. Dle ustanovení § 88 trestního řádu je policie oprávněna zajišťovat významné skutečnosti pro trestní řízení týkající se určitých trestných činů skřze odposlechy. Možnost využití odposlechů je však omezena pouze na některé vybrané trestné činy. Pokud by bylo obdobně upraveno ustanovení § 7b odst. 2 trestního řádu, mohli bychom na něj pohlížet shovívavěji. Současná úprava však dle našeho názoru vkládá velký rozsah oprávnění do rukou nepovolaného orgánu.

Mgr. Aram Sargsyan,
advokát

Mgr. Tereza Havlíčková,
advokátní koncipientka

[PLICKA & PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Národní 58/32
11000 Praha 1

Tel.: +420 212 344 444
e-mail: info@plickapartners.cz

Další články:

- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. - jednatelé](#)
- [K \(ne\)způsobilosti notářského zápisu jako exekučního titulu pro nařízení exekuce prodejem zástavy](#)
- [Když korporátní neshody nestačí: soudní zásah do účasti společníka jako krajní řešení](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)